

2015 r.: Serbia otwiera pierwsze rozdziały negocjacyjne

Pod koniec 2015 r. Serbia poczyniła postępy w kierunku przystąpienia do UE. Dwa lata po rozpoczęciu rozmów o przystąpieniu do UE, zakończywszy pomyślnie przegląd zgodności prawa krajowego z dorobkiem prawnym UE oraz zawarłszy nowe kluczowe porozumienia z Kosowem, kraj ten otworzył pierwsze rozdziały negocjacji z UE.

Sprawozdanie Komisji Europejskiej z postępów w roku 2015

W [sprawozdaniu z postępów](#) w roku 2015 r. oceniono Serbię jako kraj w umiarkowanym stopniu przygotowany do przyjęcia na siebie obowiązków wynikających z członkostwa w UE w prawie wszystkich dziedzinach. Zwrócono uwagę na stałą gotowość tego kraju do przystąpienia do UE, a także na trwający proces reform politycznych i gospodarczych. Z zadowoleniem odniesiono się do [podejścia Serbii do kryzysu migracyjnego](#), a także do dialogu z Kosowem oraz konstruktywnej roli, jaką Serbia odgrywa w regionie, szczególnie jeżeli chodzi o zintensyfikowaną współpracę regionalną w ramach procesu berlińskiego. Potrzebne są jednak [dalsze działania](#) w [powracających sprawach](#), takich jak reforma wymiaru sprawiedliwości, walka z korupcją, wolność środków masowego przekazu oraz poszanowanie podstawowych praw człowieka. Ingerencje polityczne w działanie wymiaru sprawiedliwości oraz administracji publicznej to nadal duży problem. W sprawozdaniu podkreślono kwestię wolności mediów, zwracając uwagę na [brak postępów](#) w tej dziedzinie, w tym groźby i przemoc wobec dziennikarzy, które postrzegane są jako czynnik prowadzący do autocenzury. Wyrażono również obawy i poddano krytyce niejasną strukturę własności mediów, nieuregulowany sposób ich finansowania oraz otwarte i ukryte wpływy polityczne i gospodarcze. Ogólnie rzecz biorąc, środowisko medialne nie sprzyja pełnemu korzystaniu z wolności słowa. Wśród innych kwestii wymieniono potrzebę dalszych reform konstytucyjnych, częste przyjmowanie przepisów w trybie pilnym, a także rozszerzenie [roli społeczeństwa obywatelskiego](#) w kształtowaniu polityki. Jeżeli chodzi o politykę zagraniczną, Serbia powinna w większym stopniu dostosować się do UE. W dziedzinie gospodarki konieczna jest poprawa warunków dla przedsiębiorczości pomimo pewnych postępów w tej dziedzinie. W 2015 r. Serbia przyjęła pierwszy program reform gospodarczych.

Normalizacja stosunków z Kosowem: osiągnięcia w 2015 r.

Po historycznym [porozumieniu z Brukseli](#) w sierpniu 2013 r. Serbia i Kosowo podpisały [cztery nowe porozumienia](#): w sprawie utworzenia stowarzyszenia/wspólnoty gmin serbskich (co zapewniłoby większe uprawnienia Serbom w Kosowie północnym), w dziedzinie energii, telekomunikacji oraz w sprawie mostu w Mitrowicy. Pozwoliło to otworzyć pierwsze rozdziały negocjacyjne, jednak wdrażanie tych porozumień jest nadal wyzwaniem. Choć obie strony [uznały](#), że są zadowolone z wyniku, realizację pierwszego porozumienia [wstrzymał](#) Trybunał Konstytucyjny Kosowa, co stało się przyczyną [ponownego pogorszenia](#) stosunków między partnerami. Kolejną rundę rozmów między Belgradem a Prisztiną zaplanowano na 27 stycznia 2016 r.

Historyczny krok dla Serbii

W grudniu 2015 r. Serbia [otworzyła](#) pierwsze rozdziały negocjacji, rozdział 32 dotyczący kontroli finansowej oraz rozdział 35 („pozostałe kwestie”), wchodząc tym samym na [wyższy poziom partnerstwa](#) z UE. [Rozdział 35](#) dotyczący normalizacji stosunków z Kosowem otwarto jako pierwszy, a zostanie on zamknięty jako ostatni. Jego celem jest [połączenie](#) rozmów akcesyjnych z dialogiem z Kosowem [prowadzonym pod przewodnictwem UE](#), a także nadzorowanie wdrażania porozumień dwustronnych. Serbia nie uznała niepodległości Kosowa, co [od dawna stanowi problem](#) w integracji z UE. [Stanowisko negocjacyjne UE](#) polega

na osiągnięciu wiążącego porozumienia umożliwiającego Serbii i Kosowu korzystanie w pełni z przysługujących im praw oraz wypełnianie zobowiązań wobec UE. Rozdział 35 ma zatem ogromne znaczenie w rozmowach akcesyjnych i brak postępów w jego negocjowaniu może zablokować rozmowy nad innymi rozdziałami wskutek zastosowania tzw. [klauzuli o nierównowadze](#). Komisja i wysoki przedstawiciel będą sprawdzać postępy przynajmniej dwa razy do roku. Oczekuje się, że dwa ważne rozdziały, tj. rozdział 23 (wymiar sprawiedliwości) oraz rozdział 24 (sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo) [zostaną otwarte w 2016 r.](#)

W [konkluzjach z grudnia 2015 r.](#) Rada zachęciła do nasilenia reform we wszystkich kluczowych dziedzinach, a także wezwała do niezwłocznej realizacji wszystkich porozumień z Kosowem. Komisja Spraw Zagranicznych (AFET) w [projekcie rezolucji](#) (sprawozdawca David McAllister, PPE, Niemcy) w sprawie sprawozdania z 2015 r., który ma zostać poddany pod głosowanie podczas lutowego posiedzenia plenarnego, z zadowoleniem przyjęła ambitny program reform przedstawiony przez Serbię oraz wyraziła nadzieję na otwarcie rozdziałów 23 i 24 na początku 2016 r. W projekcie rezolucji pochwaliła ona konstruktywne podejście Serbii do kryzysu migracyjnego, a także wezwała kraj do dostosowania jego polityki zagranicznej do polityki zagranicznej UE, w tym w kwestii Rosji. W trosce o wolność mediów AFET wezwała do pełnego wdrożenia obowiązującego prawa. AFET z zadowoleniem przyjęła osiągnięcia Serbii w dialogu z Kosowem w 2015 r. i zachęciła do kontynuowania go.